

17. ТАРАСОВА ЛЮБОВ

Анастасія Івасенко

Національний університет харчових технологій

Вступ. Гортаючи сторінки життя Тараса Шевченка ми бачимо, як палко він кохав. Кохання — це незвичайне, всіма оспіване почуття. Почуття, яке підносить душу до неба і втоптує її в болото. Кохання, яке спонукає до життя і через яке хочеться померти. Через кохання звичайної людини розкривається її душа, а через кохання митця, генія — пізнається атмосфера його часу, таємниця його творчості.

Метою роботи є дослідження теми кохання у творчості Тараса Шевченка.

Виклад основних результатів дослідження. Уперше незбагненні почуття пробудила в хлоп'ячій, незахищеній душі сусідська дівчина Оксана Коваленко. Хата Коваленків стояла поблизу садиби Шевченків, і малий Тарас ріс у дружбі з Оксаною. Пізніше він напише:

Ми в купочці колись росли,
Маленькими собі любились,
А матері на нас дивились,
Та говорили, що колись
Одружимо їх.

Та цьому дитячому коханню не судилося жити. Через своє кріпацьке становище Т. Шевченко змушений стати козачком пана Енгельгардта, покинути своє село і свою Оксану.

А в 1841 р. Т. Шевченко присвятив Оксані поему «Мар'яна-Черниця» — «На пам'ять того, що давно минуло». Першу свою музу, Оксану, Тарас Шевченко згадував у поезіях: «Три літа», «Мені 13 минало», «Ми в купочці колись росли».

Її образ ліг в основу «Катерини», «Наймички», «Капітанші». Риси Оксани шукав митець пізніше в усіх жінках.

Можливо, саме за схожість з Оксаною покохав Т. Шевченко полячку красуню модистку Ядвігу Гусіковську. Вона була на два роки старша від Тараса, по-сестринськи жаліла його, приносила книги, навчила розмовляти по-польськи. Будучи закоханою в поезію Адама Міцкевича, вона прищепила любов до поезії 15-річному юнакові Тарасу, який теж почав писати вірші польською мовою.

У своєму щоденнику він зробить запис: «Я кохав її і був щасливий, коли вона приходила. Але водночас саме через неї я відчув різницю між, хоч і бідною, але вільною людиною та рабом. І досі боляче це згадувати... Ми часто гуляли по місту. Вона ділилася зі мною своїми думками, мріями. І одного разу за те, що я затримався на такій прогулянці, за наказом пана мене відшмагали батогом. Боліло не так тіло, як душа...».

Ці стосунки залишились незавершеними. У Вільно почалося польське повстання і виїжджаючи до Петербурга, Енгельгардт, забрав кріпака Шевченка з собою.

Пройшло немало часу, поки Т. Шевченка викупили з кріпацтва. Уже будучи студентом Академії художеств у Петербурзі, він переживає 3-ю свою закоханість. Це була 15-річна дівчина-натурниця, німкеня, Амалія Клоберг, яку вивів він під ім'ям Паша у повісті «Художник». Познайомився молодий митець з Амалією завдяки Сошенку. Амалія була донькою хазяйки, у якої Сошенко жив на квартирі, а сам він по-дружбі взяв до себе Шевченка. У листі до друга він пише так: «Вона мені надзвичайно подобається, але подобається, як щось дуже близьке, рідне. Подобається, як найніжніша сестра рідна».

Висновки. Отже, гортаючи сторінки життя Тараса Шевченка ми бачимо, як палко він кохав. Через кохання звичайної людини розкривається її душа, а через кохання митця, генія — пізнається атмосфера його часу, таємниця його творчості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. Д. Історія України: Посібник. — К.: Видавничий центр «Академія», 2002.
2. Культурологія: теорія та історія культури: Навч. пос. / За ред. І.І. Тюрменко. — К.: Центр учбової літератури, 2010.
3. Чуб Д.В. Живий Шевченко. — Австралія, Мельборн: Ластівка, 1987.